

5, 25. 11, 9. 50. KĀND. Up. 4, 2, 5 (auch अ०). MBu. 3, 12308. 7, 2028. Bhāg. P. 4, 13, 36. 44, 23, 1. पार m. Bez. eines der 8 Sthāna des R̥gveda Ind. St. 3, 251.

1. अवस् (von 1. अ०) 1) n. ἁλῶς. a) Getöse, Ruf; lautes Lob: देवेष्व-
कृतं अवः RV. 10, 133, 5. 4, 31, 15. 8, 84, 12. अवस् स्ताम 5, 35, 8. 18, 4.
वृत् 8, 9, 17. 31, 7. 63, 9. कामदे सु पुरुष अवसि 10, 89, 2. 1, 11, 7.
दिवि अवो दधिरे पत्तिपासः 73, 7. 5, 32, 1. 8, 88, 2. 9, 32, 1. VS. 18, 1. =
शब्द Laut, Schall. गन्धाकृतिस्पर्शरसअवांसि Bhāg. P. 5, 11, 10. — b)
Lob, Ruhm, Ansehen Nir. 4, 24. 9, 10. 11, 9. राया युमेन अवसा वि भति
RV. 6, 5, 5. 10, 3, 5. राजा अव इच्छमानः 1, 126, 1. ते हि प्रजाया अभरन्
वि अवः 10, 92, 10. पृथु 7, 5, 8. 16, 10. 1, 9, 7. वृत् 8. 3, 37, 10. अतिवि
1, 40, 4. महि 160, 5. अमृत 3, 53, 15. 7, 81, 6. वीरवत् 4, 36, 9. अवोभिर्युयं
चिद्व्यस्त 1, 156, 2. 8, 5, 32. मते दधासि अवसे दिवे दिवे 1, 31, 7. 73, 5.
अवसे वासपोषसः 134, 3. 7, 18, 23. AV. 6, 33, 2. 13, 2, 3. Bhāg. P. 4, 17,
6. 19, 28. उदार० adj. 16, 3. 5, 24, 18. परिश्रुतो० adj. 4, 9, 5. तीर्थ० adj.
2, 7, 15. सुभद्र० adj. 4, 15. fg. — c) Ohr AK. 3, 4, 14, 76. hierher oder zu
अव 2, 6, 2, 15. H. 573. HALĀJ. 2, 261. — d) hierher oder zu अव Hypo-
tenuse (wie alle Wörter für Ohr) Sūrjās. 3, 26. 4, 20. — 2) m. N. pr.
eines Sohnes des Santa MBu. 13, 2002. — Vgl. उग्र० (auch Bhāg. P.
3, 20, 7), उच्चैः, उपम०, कर्ण०, गूर्त०, चतुः, चित्र०, तुवि०, तोर०, दीर्घ०,
द्वरे०, युम०, पृथु० (adj. auch Bhāg. P. 4, 24, 1. N. pr. eines Sohnes des
Manu Hariv. 470 nach der Lesart der neueren Ausg.), प्र०, प्रति०,
प्रथम०, प्रिय०, वृत्कृत्कृत्, भङ्ग०, भङ्ग०, भङ्ग०, भूरि०, वसु०, वि०, वि-
ष्टर०, शङ्कुम्भ०, शुचि०, श्रुत०, सत्य०, सु०, सोम०.

2. अवस् (von 2. अ० = सु) n. ἁλῶς. 1) Strom, Guss: सुरेतसा अवसा तुञ्ज-
मानाः RV. 3, 1, 16. 9, 87, 5. 110, 5. या पूर्वमाणमवकुम्भि अवः zum Strom
des Soma 1, 51, 10. अवनीरमुच्चदमि अवो दावने 61, 10. आप्यायमानः
सोम दिवि अवसि धिष 91, 18. — 2) Lauf, Fahrt, rasche Bewegung:
अवतो न अवसे भित्तमाणाः RV. 7, 90, 7. 4, 41, 9. अवी इव अवसे साति-
मच्छे 9, 97, 25. अवो विविदे श्येनो अत्र 4, 26, 5. 1, 92, 8. 163, 12. 3, 37, 7.
10, 102, 4. 131, 3. वातयु 8, 69, 5. अस्मद्वक्त्रं मिमीहि अवसि etwa zu
uns richte deine Fahrten (wonach unter 3. मा mit सम् 4) zu ändern
wäre) 3, 34, 22. अमि अव स्रव्येतो वक्ष्युः 6, 37, 3. अग्नि अवसि धेहि नस्त-
नृषु 3, 19, 5. अमि अवसिः पृथिवी बभूव in Fluge 59, 7. 6, 1, 11. — 3)
Bahn, Belt: अतीतनस्तुतिताय अवसि RV. 7, 79, 3. अव इदं पुरा अय-
देस्ति तदेव्यथी इरिमाणस्तरति 10, 27, 21. Auch einige der Stellen unter
1) lassen sich hierher ziehen. — 4) nach den Comm. so v. a. अत्र
Nāgh. 2, 7. Nir. 10, 3. bei Śā. namentlich an den Stellen, wo der
Soma gemeint ist. — 5) so v. a. धन Nigh. 2, 10. Nir. 4, 24. — Vgl.
नय० (nachzutragen adj. dem Gesang zueilend, nach Śā. dessen Ruhm
zu besingen ist RV. 8, 2, 38), वसु०, वात०, वृद्ध०.

अवस्काम adj. nach Zuruf u. s. w. begierig RV. 8, 2, 38.

अवस् (von 2. अवस्), स्थाति auf der Fahrt sein, reisen; eilig —,
schnell sein RV. 4, 40, 2. mit acc. etwa erhaschen: वसन्त्यम् । इन्द्र पञ्चित्रं
अवस्या अनु दून् 2, 13, 13. partic. praes.: स्तुतः अवस्पन्नवसापं याक्ते
1, 177, 1. श्यन 6, 46, 13. वीर 8, 47, 12. 1, 131, 5. 138, 4. मनस् 10, 74, 2.
147, 2. — VS. S. 39, 2.

— या rasch herbeikommen: आस्य अवस्यादधः RV. 5, 37, 3.

1. अवस्य (von 1. अवस्) n. Lobruf, Ruhm; rühmliche That Nir. 5, 25.
अकृणवत अवस्यानि दुष्टो RV. 10, 44, 6. उक्थानि विद्यानि च अवस्या
8, 16, 2. 13, 3. 1, 100, 5. 117, 10. अनु पदो अवस्या सुवीर्याय चर्षणया मर्द-
ति 184, 4.

2. अवस्य (von 2. अवस्) adj. eilig, behend: Ross RV. 1, 117, 9. 2, 10,
1. 6, 1, 11.

अवस्यो instr. adv. flugs, eilig: अवस्या जनावाजा न्यस्तः RV. 7, 18, 11.
23, 1. 6, 27, 6. अमि वाजं सतिरिव अ० 9, 96, 16. सतिमिव अवस्पेन्द्रैर्पाकि
समञ्जे 1, 61, 5. विद्या दधे वार्याणा अ० 149, 4. 2, 19, 7.

1. अवस्यु adj. preislustig, lobend: अवस्पवः शशमानास उक्थैः RV. 4,
6, 15. (इन्द्रम्) अहमहि अवस्पवः 43, 10. 8, 24, 18. VĀLAKH. 4, 4.

2. अवस्यु adj. 1) fliegend, strömend RV. 1, 123, 4. Kuh 8, 83, 1. —
2) rasch sich bewegend, behend; rüstig, rührig: Rosse, Wagon u. s. w.
RV. 1, 132, 5. 5, 56, 8. 9, 10, 1. 66, 10. 87, 5. प्रूराः 1, 85, 8. 33, 6. वयः 2,
31, 1. 7. 6, 1, 4. AV. 3, 9, 3. 4.

अवाप्य m. = बलियोग्यप्रभु, पत्तिपप्रभु ÇKDa. nach Siddh. K. (vgl.
Up. 3, 95) fehlerhaft für अवाप्य.

अवीय (von 1. अ०) UNĀDIS. 3, 96. Vop. 26, 164. VS. Prāt. 4, 150. adj.
lößlich, rühmlich: वाज RV. 1, 27, 8. 6, 43, 2. रयि 9, 63, 23. 101, 9. 10, 38,
2. अजि 102, 1. 1, 31, 5. 5, 20, 1. 6, 16, 12. 8, 46, 9. 9, 57, 53. अवाप्यमिषम्
acc. f. 5, 38, 2. m. = पत्तिपप्रभु UĀGVAL; vgl. अवाप्य.

अविष्ट 1) adj. unter dem Nakshatra Çravishthā geboren P. 4, 3,
34. m. N. pr. eines Mannes gaṇa अवादि zu P. 4, 1, 110. — 2) f. आ a)
(oxyt. Çānt. 1, 20. proparox. in den accentuirten Texten) pl. (später
auch sg. und du.) N. des 2ten (22ten, 23ten) Nakshatra (= धनिष्ठा),
vorgestellt unter dem Bilde einer Trommel, WHITNEY, Sūrjās. S. 196.
AK. 1, 1, 2, 23. H. 114. HALĀJ. 1, 51. AV. 19, 7, 4. TS. 4, 4, 10, 2. TBa. 1,
5, 4, 5. 9. 3, 1, 2, 7. WEBER, GĒOT. 27. fg. 34. 112. fg. Nax. 1, 312. 2, 300.
313. 325. 334. fg. 373. 389. MAITRAJUP. 6, 14. P. 4, 3, 34. — b) N. pr.
einer Tochter Kītraka's Hariv. 1921. 2089. Rāgādhiveva's 2034,
der Mutter von Paippalādi (Pippalādi die neuere Ausg.) und
Kauçika 11074 nach der Lesart der neueren Ausg. (प्रविष्टा die ältere).
— Vgl. आविष्टायन und आविष्टाय.

अविष्टक m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 32, 6, 35 fg. (Conj.).

अविष्टान m. Sohn der Çravishthā d. i. der Planet Mercur Taitt.
1, 1, 93. Hār. 33.

अविष्टाम् m. desgl. H. 117.

अविष्टारमण m. Gatte der Çravishthā d. i. der Mond H. ç. 11.

अविष्टीय adj. zum Nakshatra Çravishthā in Beziehung stehend:
वैर्णमासी ÇĀNKH. GRU. bei WEBER, Nax. 2, 311. — Vgl. आविष्टीय.

अवोर्जित् adj. Ruhm gewinnend RV. 8, 32, 14.

अव्य (von 1. अ०) adj. hörbar, was mit dem Ohr vernommen wird, hö-
renswerth: अवा त्विदमुपाख्यानं अव्यमन्यत्र (आ० ed. Bomb.) रोचते
MBu. 1, 647. अव्याणामुतमं (आ० ed. Bomb.) चेदम् 2298. वचनं अव्या-
नरसमीरितम् 3, 10942. 12, 1372. 14, 618. R. Goar. 1, 3, 60. Spr. (II) 2999
(आ० v. l.). 5714 (7. l. आ०). Kārṇās. 74, 77. Kāvya. 1, 39. Verz. d. Oxf.
H. 208, a, No. 489. Śān. D. 357. दृश्यमव्यत 272. — Vgl. मुख०, अव्य.
आ, औति (पाके) DuĀTUP. 19, 19. 22, 21. औयति (पाके, nach Vop. auch